

میرایی

گونتتر گراس

برگردان و بازسازی

خسرو کیان راد و سارا کیان راد

سرشناسه	اس. د. گونتر، ۱۹۷۷-۲۰۱۵ م.
عنوان و نام پدیدآور	میرایی / گونتر گاس؛ برگردان و بازسازی خسرو کیانزاد، سارا کیانزاد.
مشخصات نشر	تهران: کتاب کوله پستی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۱۵۲ ص.؛ ۵/۱۴×۵/۲۱ س. م.
شابک	978-600-8211-09-9
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: 2015. Sonne Endlichkeit
موضوع	شعر آلمانی -- قرن ۲۰ م -- ترجمه شده به فارسی
موضوع	شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- ترجمه شده از آلمانی
موضوع	نثر آلمانی -- قرن ۲۰ م.
شناسه افزوده	کیانزاد، خسرو، ۱۳۵۹ - مترجم
شناسه افزوده	کیانزاد، سارا، ۱۳۶۴ - مترجم
رده بندی کنگره	PT۳۴۳۲۶۵۲۹۱۳۹۵۹۱۳۲۴۵/ر
رده بندی دیویی	۸۳۱/۹۱۴
شماره کتابشناسی ملی	۴۱۷۴۳۰۹

برای

گوئتر گراس

برگردان و بازسرایی: خسرو کیانرود و سارا کیانرود

شابک: ۹۶۰۰-۸۲۱۱-۰۹-۹

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

طراح جلد: احمد شهبازی

صفحه‌آرایی: آتلیه‌ی کوله‌پشتی

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نشر کتاب کوله‌پشتی

تلفن: ۰۹۱۲۵۲۴۹۷۰۰ - ۶۶۵۹۴۸۱۰

پست الکترونیک: Koolchposhti_pub@yahoo.com

وبسایت: www.ketabekoolchposhti.com

آدرس: تهران، میدان انقلاب، ابتدای خیابان کارگر جنوبی، کوچه مهدیزاده، پلاک ۷، واحد ۱۰۲

کلیه‌ی حقوق برای ناشر محفوظ است.

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

فهرست

۱۱	وداع با واپسین دندان‌ها
۱۳	بر روی برگ‌های تازه
۱۴	قهوه‌ای سوخته‌ی طبیعی
۱۵	با خلی بی‌انتها
۱۶	دشمن شاه‌مک‌ها
۱۷	وفات
۱۹	پُستِ غزل‌نویس
۲۱	صداهایم
۲۳	گفت‌وگو با خورشید
۲۵	بردباری
۲۶	توانم نیست
۲۸	درباره‌ی زندگی درونی
۲۹	آن‌چه در ابتدا بود
۳۱	وداع با دندان‌های باقی‌مانده
۳۳	بر بلندای پرتگاه
۳۴	واپسین
۳۶	خودنگاره
۳۷	تک‌تک یا در حلقه‌ی پریان
۳۹	مرثیه‌ی مسافری مقیم
۴۱	روزی
۴۲	ترافیک پولی
۴۴	در فرانکفورت
۴۵	روزمرگی‌ها
۴۶	مالکیت

- ۴۷ کدام پرنده این جا روی تخم خوابیده است؟
- ۴۸ نامه‌ها
- ۴۹ لیپوشه‌ی دلنندم
- ۵۱ میهمان دیر هنگام
- ۵۲ پس از رنجی بی پایان
- ۵۴ و بعد طوفان «کساور» آمد
- ۵۵ راسا هواشناسی
- ۵۶ طبیعتی بی جان
- ۵۷ همراه تهنه
- ۵۹ سوخته باران‌ها
- ۶۰ وقتی حسن بویایم را از دست دادم
- ۶۱ انبوهی از الوارهای با
- ۶۳ اجنبی ستیزی
- ۶۵ جایی و چیزی که در آن خواهیم آمد
- ۷۵ برای گذران وقت
- ۷۷ بدرستی این اثر من است؟
- ۸۰ یادنوشتی برای فرانتس ویت
- ۸۲ نوری در انتهای تونل
- ۸۳ مامان
- ۸۶ غم غربت
- ۸۸ آن چه واقعیت دارد
- ۹۰ تا دیر نشده
- ۹۱ زیبایی که بیمه می‌پردازد
- ۹۲ زمستان بیش از حد ملایم
- ۹۳ نگاه یوف
- ۹۴ درباره‌ی ابرها
- ۹۵ در خیال آسمان

۹۷	از نوشتن
۹۹	دلیر بابابزرگ
۱۰۱	مال تو ومن
۱۰۵	وقتی «بد» با «خواهی» دست به یکی کنند
۱۰۷	رفت که رفت
۱۰۸	در گلخانه
۱۱۰	دوباره مارس
۱۱۱	اصاحا نابذیر
۱۱۲	بازم تمام شده
۱۱۳	سنگی من
۱۱۵	یافته‌های یک ساحل
۱۱۶	واپسین امید
۱۱۷	اکنون
۱۱۹	تا وارد گفت‌وگویی شوند
۱۲۰	میخ و ریسمان
۱۲۱	پیش‌کشی برای یادبود
۱۲۲	هنگام ریسمان‌بافی
۱۲۳	شمایل‌کشی
۱۲۵	دستم را خوانند
۱۲۷	در نخستین یک‌شنبه
۱۲۹	روی نیمکت آخر
۱۳۰	خرافات
۱۳۱	سه‌بار بانگ برداشت
۱۳۳	شوره‌ی عزیز
۱۳۵	اموال دزدی
۱۳۷	یافته‌ها
۱۳۸	میان بقایای بافت قدیمی شهر

- ۱۳۹ رقص مرگ
- ۱۴۰ با نگاهی گذران از درونم
- ۱۴۱ خواندن ردپا
- ۱۴۲ فصل شکار
- ۱۴۳ پرندۀ مرگ آزاد
- ۱۴۴ کشیدن خط پایان
- ۱۴۵ برنامه
- ۱۴۷ ماهوت
- ۱۴۸ در آن تابستان ساهوا از تقرت
- ۱۵۰ پرسش ای که یون
- ۱۵۱ در باب میرایی

وداع با واپسین دندان‌ها (سخر مترجم)

«میرایی»، آخرین کتاب گونتر گراس است که حدود شش ماه پس از مرگ نویسنده‌ی نامدار آلمانی (در آوریل ۲۰۱۵) انتشار یافت. این اثر نودوشش شعر را شامل می‌شود که شماری از آن‌ها با لهجه‌ی پروسیای شرقی سروده شده‌اند. برخی نیز از قالب شعر بیرون رفته و در واقع بیش‌تر حالت قطعه‌ی ادبی، یادداشت و گاهی داستانک پیدا کرده‌اند. از این رو کتاب حاضر، که عنوان کاملش «در باب میرایی» است در فاصله‌ی میان نظم و نثر قرار دارد. مطالب کتاب، همچنین با طرح مایه‌ر خوش گراس همراه است. این واپسین اثر گونتر گراس نیز توسط نشر شتایدل، انتشاردهی آثار او در آلمان در پنجاه‌هزار نسخه روانه‌ی بازار نشر شد.

شگفت‌آور نیست که آخرین کتاب گراس، برنده‌ی جایزه‌ی نوبل ادبیات، یک مجموعه شعر باشد. هر چند گراس بی‌تردید بیش‌تر برای رمان‌هایش، و بیش از همه، برای نخستین رمانش، یعنی «ایل حلیی»، معروف است، اما گویا او خود را همیشه بیش‌تر شاعر پنداشته است. نویسنده‌ی چندین سال پیش بود که اعلام کرد به دلیل بالا بودن سن دیگر روی هیچ رمانی کار نخواهد کرد، زیرا نوشتن رمان دست‌کم سه تا چهار سال زمان می‌برد. او که کار رشتن را با شعر شروع کرده بود حالا فعالیت ادبی خود را هم با شعر به اتمام می‌رساند. آن هم به گویش زادگاهش. اما این تنها به معنی یک بازگشت نیست، و اگر هم بسد، بازگشتی است به آینده، به مرگی که چشم‌په‌راه است. گراس در «میرایی»، وضعیت مرگ ناک‌بدن مردی پیرسال را با چاشنی طنز به تصویر می‌کشد. به گونه‌ای که خواننده در می‌یابد او هرچند از میرایی انسانی خود بسی آگاه‌ست، اما در عین حال با نوشتن رباعی همان میرایی، تا حدودی بر آن است تا بر مهمانی ناخوانده، یعنی مرگ، غلبه یابد.

این موضوع در شعر «جایی و چیزی که در آن خواهیم آرمید» به خوبی بیان می‌شود. گراس و همسرش از نجارشان می‌خواهند تا تابوتی برای هر یک بسازد. پس از گزینش چوب و شکل تابوت، آن‌ها در گورستان نیز مکان آرامگاه خود و حتی گیاهانی که مایلند بر روی قبرشان کاشته شود را انتخاب می‌کنند. وقتی نجار

تابوت‌ها را تحویل می‌دهد و به زیرزمین خانه برده می‌شوند، آن‌ها برای آزمایش درون تابوت‌ها دراز می‌کشند. چنان‌که از این کردار بر می‌آید، گراس نه فقط از مرگش بلکه حتی از امور مربوط به پس از آن نیز هیچ چشم‌پوشی نکرده است. در شعرهای دیگر، که بسیاری از آن‌ها همراه با طرح‌های مدادی گراس است، میرایی نویسنده همچنان مطرح می‌شود. گراس راجع به نوشتن نامه‌هایی به دوستان درگذشته‌اش حرف می‌زند، درباره‌ی توان بدنی رو به افولش، و همچنین واپسین بدان واقعی برجای مانده‌اش.

با این همه، نویسنده‌ی «میرایی» به هیچ روی نمی‌کوشد تا دلسوزی خواننده را نسبت به خود را انگیزد. شعرهای گراس مثل همیشه طیفی از احساسات، نظرات و تجربیات او منعکس می‌کنند. گراس هم به آنجلا مرکل (شعر «مامان») و رفتار آلمان در قبال یان نقد دارد، هم به عقب‌ماندگان خارجی ستیز کشورش و یا هواپیماهای بی‌سرسبز آمریکا و همزمان از زیبایی طبیعت پیرامونش لذت می‌برد. از طرفی نوعی خودانتقادی ضعیف به کار رفته در شعرها گویا باعث شده که منتقدینش با او، هرچند پس از مرگ، درباره‌ی در آشتی در آیند و دیگر از آن نقدهای تند در مقاله‌های مروری خشن نباشد. اما آیا کسی هست که بعد از گراس جای خالی این نویسنده‌ی متعهد را پر کنند؟ گراس خود نیز این سوال را در یکی از اشعار کتاب حاضر (شعر «سنگ من») می‌پرسد، به شیئی که بی‌پاسخ می‌ماند. از دیگر نکاتی که درباره‌ی این مجموعه می‌توان گفت ارتباط میان برخی شعرهاست. از اشعار به‌ظاهر گنگ کتاب اغلب در ادامه یا بعد از یک رفع ابهام می‌شود. و ارتباطی بین شعرهای پشت سر هم وجود دارد. همچنین برخی کلمات ویژه‌ی گونتر گراس در سروده‌ها به چشم می‌خورد. به دلیل اشاره‌های مکرر گراس به اسامی خاص در اشعارش لازم دیدیم در پاورقی به اختصار توضیحی برای این موارد آورده شود. سپس فراوان از دوستان عزیز در نشر کتاب کوله‌پشتی که در چاپ و انتشار این کتاب کوشیدند.

سارا و خسرو کیان‌راد

زمستان ۱۳۹۴